

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Україні. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро-і вулиці Прічард і МекГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НЕ ПРОВОКАЦІЙНИМИ ПІДСПЕПТАМИ, АЛЕ НАОЧНИМИ ФАКТАМИ.

"Радянська влада ставиться до людей не по тому, ким вони родилися: чи то єврей, чи то Німець, чи Українець... а дає землю тим, хто хоче трудитися, хто не хоче жити більше нетрудовим життям".

ПЕТЛЮРІВЦІ ОДИН ЖИДІВ БИЛИ, А ДРУГИХ МІНІСТРАМИ РОБИЛИ.

В кожному числі кожної української жовтооблакітної газети по цей бік океану знайдете ви провокаторські антисемітські цуканьки, нашіптування проти Жидів, просто погромницькі пашківі, формою й змістом позичені в колишніх царських погромників, Пуришкевича, Мафкова, Крушевана. Ті царські погромники писали колись: "Бей жидов, спасай Россию!", а українські жовтооблакітні погромники підписують за ними "Бий Жидів і більшовиків, спасай Україну!".

УНДІВШ МИНУЛОГО РОКУ ЖИДІВ ГРОМИЛИ, А ЦЕГО РОКУ УГОДУ З НИМИ ЗАКЛЮЧИЛИ.

Коли в Парижі Жид Шварцбард вбив Петлюру — хвиля протижидівської травлі в українській націоналістичній пресі почалася з новою силою. Головною галицькою націоналістичною пресою, як "Діло", "Новий Час", "Свобода" (львівська) "Укр. Голос" (перемиський) готові були живцем з'їсти всіх Жидів на світі. Всі шпальти "Діла" й "Нового Часу" переповнені були погромними статтями проти Жидів. Вони казали, що найбільшим ворогом України на світі є Жиди. Але заздалегідь минул один рік, як ті самі українські пани з "Діла", "Нового Часу", "Свободи", що зуть себе УНДО, об'єдналися з тими самими Жидами (сіоністами) в Галичині проти українських селян і робітників. Перегляньте, якщо маєте змогу дістати, минулорічні числа "Діла" й "Нового Часу", а сегорічні, з часів виборів до сільських рад в Галичині, а переконається рачою. Всюди українська буржуазія й мішанство з УНДО (адвокати, доктори, попи, кооператори) йшли рука об руку з Жидами-сіоністами (з жидівською буржуазією) у виборах, всюди йшли вони на один виборчий список проти українських робітників і селян й проти жидівських зарібників.

ЧОМУ ЖОВТООБЛАКІТНИКИ НЕ ЛАЮТЬ КАНАДІЙСЬКОГО УРЯДУ ЗА ПОГО ЗЕМЕЛЬНУ ПОЛІТИКУ?

Від років читаємо вже ми в жовтооблакітній продажній пресі різні напади на комуністів, яких вона обов'язково ототожнює з Жидами, та на радянську владу. Чого ми тільки не начиталися в тій пресі за останні 10 літ про радянську владу? Коли-б хоч одна десята правди була в тій писанині, то нині на радянській землі не було-б вже ні одної живої людини, там були-б глухі пустирі, по яких вганяли-б якісь страшні звірі.

Та, як то каже селянська приповідка: "Бог не дитина, щоб слухати дурного галатина". Отож не дивлячись на всі чорні брехні української погромницької чорносотенщини — радянська країна процвітає, розвивається, електрифікується, індустріалізується і "на зло надменному суседу" пригтовляється до величавого святкування свого десятилітнього існування.

Минулими роками вся українська жовтооблакітне в своїм голосом елементувала про "жидівську республіку" на Україні. "Більшовики зробили з України жидівську республіку" — й справа скінчена. Може такі не з цілої України, може хоч половина України залишили Україною — сумнівалися люди. Е, де-ж там, "віддали Жидам Одещину, Херсонщину, Таврію, Крим, Дон, Кавказ — а з Київщини, Волині, Поділля Українців засилать на Сибір".

Лисада таке жовтооблакітне день в день і тепер пише. Тільки тепер вже згадує про "жидівську республіку", але про "колонізацію України Жидами" випикує несотворені ричі. Колись радянський уряд заперечував такі вістки, спростовував брехні, а тепер махнув рукою, мовляв — "брешіть, погромники, бо то все, що вам тепер лишилося".

щоб віддати її Жидам, але дає й Українцям землю, дає Жидам, Німцям, Чехам — всім тим народам, що від віків заселяють Україну й хочуть на землі працювати. Дає стільки, скільки має для цього вільних земель. І ніякого першества одним перед другим не робить.

Що-ж в тому є злого? Коли в тому є-щось злого, то чому українська жовтооблакітне не виступить проти канадійського уряду з такими самими пашківями за те, що він роздає канадійській землі людям різних національностей й то не лише тим, що тут родилися вони й їх батьки, але людям, які щойно приїзять до Канади й не є ще навіть горожанами країни. Ані писне про це жовтооблакітне.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ПОЛОЖЕННЯ ЖИДІВ В БУВШІЙ ЦАРСЬКІЙ РОСІІ.

Вертаємо до того, як і чому радянська влада дає Жидам землю, чи робить вона це на шкоду трудовим масам українського селянства.

В царській Росії, значить і на території нинішньої Радянської України, Жиди не мали права володіти землею, ні навіть брати землю в оренду. Жидам не вільно було жити у великих промислових осередках, а у "Великоросії" ім взагалі не вільно було жити (багачам, та тим, що мали вищу освіту, вільно було, а біднякам ні). Навіть як з малого містечка вихав жидівський робітник до Києва, то коли про це дізнавалася київська поліція, вона його, раба божого, як не-київського уроженця, проганяла з Києва. Так само не вільно було Жидові мешкати в українському селі. Коли якийсь Жид мав в селі коршму, чи крамничку, то селяне мали право кожного разу скликати віче й ухвалити, щоб Жид забрався з села.

Та помімо того, багачі Жиди й землю брали в оренду, й коршми мали по селах і селяне нічого не могли зробити, бо пристав, справник, всяка урядова царська наволоч добре жилає коло таких "посесорів". Але бідняцьке й середняцьке жидівське населення купчихи в малих і більших містах та містечках, промишляючи найбільше торгівлею та ріжним кустарним: кравці, шевці, кушніри. А найбільше було всякого рода торговців. Приватна торгівля в цілому світі збудована на спекуляції. Будеш чесним торговцем, то сам не матимеш що їсти. Так воно всюди, так воно було й між Жидами на Україні. Тож не раз можна було чути такі широкі слова селянина на адресу торговця: "Чому ти не йдеш та не попрабуєш чесно мозолити на землі зробити собі кусок хліба? А то сам часами на хвасолі живеш, але сидиш і торгуєш, а чесно роботи не йдеш".

Таке казав селянин, хоч сам знав, що в клятих тисках паризму й йому самому з латкою землі або й без неї, ні отому загнаному, зальганому бідному Жидові-торговцеві іншого виходу нема. Той "інший вихід" для обох них прийшов, коли вдарив 1917 року жовтнева революція й розторочила проклятий царят та його державу — тюрьму народів.

Що дала революція українському селянинові й жидівському зарібникові — про це ми скажемо й ствердимо даними в садиуючому числі "У.Р.В."

ЧОМУ ПОВСТАЛИ ІНДІЯНИ В БОЛІВІІ.

В Болівії збунтувалися Індіани. Уряд Болівії каже, що це діло рук комуністів. Навіть "документ" такого купив в російських біографів у Парижі, в якому чорним на білому написано, що "повстання Індіан — діло рук комуністів і московських рублів". Тож якраз з приводу цього ми депо скажемо про Болівію.

Болівія — невеличка республіка в Південній Америці. Повставши Індіани, це — по-томки Інков, що жили там в середні-віки самостійним державним життям у відповідним матеріальним забезпеченню. Потім прибули Іспанці, завоювали їх і почали так старанно насаджувати цивілізацію й католицизм, що в період їх панування згинуло в копальнях і при ріжних невідлужних роботах коло вісім мільйонів Індіан.

Доведені до крайності нужди й голоду — Індіани час від часу повставали, але ті повстання здушували із страшною жорстокістю. Останнє велике повстання Індіан в 1780—1782 роках втоплено в крові; коло 100 тисяч Індіан лягло тоді трупом.

Культуртрегеску місію Еспанців в Болівії тепер викону-

СОЮЗ ПРИБАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ І ВЕЛИКА БРИТАНІЯ.

Міністри закордонних справ Латвії, Литви й Естонії часто відвідуючи один одного, шукають шляхів, щоб господарючі й політично об'єднати ці держави. Якщо вірити офіційним заявам, ці шування закінчилися успішно і ідея балтійського союзу близька до здійснення. Виникає питання: які завдання й труднощі виникають перед новим угрупованням?

— Перед балтійським союзом стоять два основні завдання: оборонити малі прибалтійські країни від економічного поневолення їх чужоземним, насамперед, англійським, капіталом, — ось перше завдання; спроба вбитися, об'єднавши свої сили, на шлях само-

стійної зовнішньої політики — таке друге завдання. Ці завдання показують потреби прибалтійських держав. Проте, навряд чи балтійський союз спроможеться розв'язати їх, якщо прибалтійські країни не скористуються іншими шляхами, щоб досягнути поставленої мети.

Господарче зближення навіть набравши форми митного союзу, не позбавить ці країни від тиску англійського капіталу. Ні одна з них не має достатньо розвиненої промисловості, ні одна не має достатньо міцних фінансів, ні одна, через те, не може бути достатньою економічно підпорою для інших. Не врятовуючи одна одну від чужого хижацького капіталу,

СТРАШНИЙ РЕЖІМ У ФРАНЦУЗЬКИХ КОЛЬОНІЯХ.

Французький товариш Віктор Арінг, один з активніших трейд-юніонних робітників Алжру, недавно вийшов з тюрьми й був разом іще з кількома товаришами заарештований ще два роки тому за те, що наслідком віддати свої сили на організацію трейд-юніонів серед робітників-тубильців (Арабів). За це вони мали по два роки ув'язнення й спочатку знали карного режиму. Після кількох голодувань вони досягли того, що до них застосували політичний режим. До того вони провадили постійну боротьбу з адміністрацією тюрьми, вимагаючи припинити знущання над тубильцями, що протестували.

Ці французькі товариші досить натерпілися за два роки ув'язнення в колоніальній тюрьмі. Але давнійший той режим, який запровадив намісник (губернатор) французької республіки в кольоніях для всіх тубильців.

До тубильців-в'язнів ніколи не застосовували політичного режиму, бо згідно з кодексом Ендіжана*) їх завжди вважають за карних злочинців.

Адміністрація колоній широко користається з цього закону, щоб придушувати й винищувати робітничий рух. Для цього є спеціальний (адміністративний) суд, подібний до справничого комісії; в'язні кидають до камери, де 60 інших тубильців валяються на підлозі на соломі, ніколи не роздягаючись; раз на день їм дають миску якоїсь юшки, подібної до помий, якої не можна їсти. Бруд, голод, терористичний режим, биття — ось що терплять в'язні.

За найменшу провинну переводять до підземної камери, де юшки дають раз на три дні. Слабости люють, але до лікарні не переводять, бо не хочуть платити за тубильців — заощаджують і крадуть.

*) Спеціальний режим, запроваджений для тубильців в кольоніях.

НАВОКОЛО МУНІЦІПАЛЬНИХ ВИБОРІВ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Хоч цілком повних відомостей про наслідки муніципальних виборів в Галичині ще немає, проте вже сьогодні можна дати ставити характеристику як тої атмосфери, в якій відбувалися перевиборча акція, так і самих наслідків тих виборів. Основне явище, що наклало своє тавро на всю виборчу акцію та визначило успіх певних груп — це перевиборчий терор з боку властей, порівнюючи висока політична активність селянсько-робітничого об'єднання ("Сельробу") та тактика бойкоту виборів, запроваджені ППС. Про хвилю терору, що прокотилася по нашому краю, не раз повідомлялося в пресі, голосно інтересувався й протестувалося на ріжних зборах уже підчас виборів. Представники "законодчої влади" удавали, що вони й самі вражені деякими формами терористичної діяльності своєї урядової, що вже справа "на розслідуванні" й т. ін. Але це все, звичайно, лицьне про людське око. Справді-ж процвітало заликування виборця.

Отож слова про "волю виборців" і ріжні інші нісенітні-ці, що їх поширює офіційна польська публіцистика та угодовці з українського дaborу "УНДО", є звичайніскою байкою і нічим іншим. Що-ж до ролі "Сельробу" в цій кампанії, то слід сказати, що ця група чи не найкраще зі всіх груп скористала з неї. Річ не в містах, обсажених представниками "Сельробу" по муніципалітетах, а в тій роботі, — налагодження зв'язку з трудящими масами Галичини, що й, безперечно, це об'єднання проробило. Тим симптоматичним є цей факт через те, що "Сельроб" тільки щойно підводить до більш-менш значної громадсько-політичної ролі після тих хитань і вагань в своїх власних лавах, які (хитання) є неминучими супутниками молодого "сельробівського" руху. Це одне. По-друге: цікаво, де саме й як міцно врістає "Сельроб" в ціліну Галичини? І по-третє: що набув "Сельроб", як партійна організація, як використав цю кампанію "Сельроб" як партія? Насамперед, що до активності "Сельробу", "Сельроб" провів 43 віча з за-

гальним числом" відвідувачів понад 25,000 осіб, з радіусом охоплення 332 села. А поруч — 85 партійних зборів для проробки роботи, щоб прибрати союз до своїх рук зразу-ж, як він народиться. Безпосередньо тиснучи, за допомогою погроз, через Лігу Націй, одним словом, всякими засобами англійський імперіалізм провадить і провадитиме натиск на Прибалтику.

І це-ж цілком зрозуміло. Балтійські країни граничать з Радянським Союзом. Найчастіше судом забороняють жити по містах. Щоб не померти з голоду, тубильці потайки повертаються в заборонені міста, щоб знайти там роботу. Після чотирох таких спроб знову "суд" і... заслання до каєвни (каторги).

Система така, що за крадік курки, в якій, звичайно, тубильць зовсім невинний, садять в тюрьму, особливо, коли трапляється свідомий робітник. Потім "судом" цього робітника-тубильця висилають, переводять його в такі обставини, що він змушений втікати, а після цього засилають на каторжну роботу.

Суди, крім того, є головні постачальники домашньої робочої сили. Засуджені судом тубильці опиняються у великій скруті й змушені працювати в фабриках, заводах, копальнях та на виноградниках майже безплатно. Тут через наглядачів Французів, Італійців чи деяких привілейованих тубильців вичаються останні соки з робітників-тубильців. Надзвичайна брутальність, биття — є звичайний спосіб управління тубильцями.

Таке звіряче поводження поширюється й на дітей. Сотні дітей неземожних, жебраків-тубильців перебувають у тюрьмах, куди їх садять свавільно поліція. Після тюремного ув'язнення їх висилають на призначені спеціально для дітей каторжні роботи в Біржаден, де вони систематично гинуть фізично й морально.

Ось за боротьбу проти такого режиму, за об'єднання робітників-тубильців у класові організації, за виховання їх і готування до боротьби з французьким імперіалізмом, французьких робітників засуджують на кількарічне ув'язнення, а потім висилають із кольоній.

Гусар.

БУДІВЕЛЬНИЙ СЕЗОН У ХАРКОВІ.

Будівельний сезон у Харкові в повному розгарі. Щодня вантажні авта перевозять ріжні будівельні матеріали. А на самих місцях будувалі вже працює. Росте Харків, найбільше поширюється у так званій нагірній частині, де в майбутньому мусить бути новий столичний житловий центр. Зараз докінчується робітниче житло, на вул. Артемівській, де розміститься до 700 осіб. Кожна квартира цього будинку, а також квартири 74, складається з 3—4 кімнат, кухні, ванни й убиральні та невеличкої коморти. До 15 вересня 37 квартир цього будинку будуть цілком закінчені й їх уже можна буде заселити. Решта 37 — будуть закінчені до 1-го листопада. Коштує цей 4-поверховий будинок 1,200,000 карб. Трохи з боку на Сумській вул. №69, виріє ще один робітничий будинок. В цьому будинку 34 квартири, розташується в їх понад 360 мешканців. Вартість цього будинку 660,000 карб. Так росте Харків з дня на день, столиця Радянської України.

За червень ц. р. число безробітних у Києві зменшилося на 8,452. Протягом липня дістало роботу нових 9,000 безробітних, що вдовє перевищує потреби ринку праці.